

Musiikki

Lukion musiikinopetus perustuu ajatukselle, että musiikki on merkittävä osa ihmisen kulttuuria. Musiikinopetus tähtää siihen, että opiskelija tiedostaa musiikkisuhteensa ja syventää sitä. Oma-kohtainen musiikkisuhde vahvistaa itsetuntemusta ja kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä tukee itsetuntoa. Opiskelija oppii ymmärtämään musiikin monenlaisia ilmenemismuotoja ja merkityksiä. Tehtävänä on tarjota elämyksiä, taitoja ja tietoja, jotka lisäävät opiskelijan musiikillista sivistystä ja rohkaisevat häntä elinikäiseen musiikin harrastamiseen.

Työskentelytavat

Musiikinopetuksessa on keskeistä opiskelijan oma ilmaisu, luovuus, vuorovaikutustaidot ja myönteiset kokemukset. Musiikillinen osaaminen, ajattelu ja kyky oman toiminnan arviointiin kehittyvät vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Yhdessä musisoiminen on ainutlaatuis-ta ryhmätoimintaa, joka vahvistaa sosiaalisia ja kommunikaatiotaitoja. Musiikin tuottaminen – laulaminen, soittaminen ja musiikillinen keksintä – ovat opetuksen keskeisiä työskentelytapoja.

Oppiaineen luonteen vuoksi musiikin kursseja ei voi suorittaa itsenäisesti tai etäopiskeluna.

Suoritusjärjestys

Pakolliset kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä. Muuten kurssien suoritusjärjestys on vapaa. Musiikin lukiodiplomin kokoaminen pyritään aloittamaan jo ensimmäisenä opiskeluvuotena.

Arviointi

Pakolliset ja syventävät kurssin arvioidaan numeroin ja soveltavat kurssit suoritusmerkinnällä.

Arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan lähtötaso sekä se, että opiskelijan osaaminen voi ilmetä millä tahansa musiikin osa-alueella. Opiskelijan itsearviointi on myös oleellinen osa arviointia. Musiikissa arvioidaan opiskelijan musiikillista toimintaa koulussa, ei hänen musikaalisuuttaan.

Pakolliset kurssit

MU1. Musiikki ja minä

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija löytää oman tapansa toimia musiikin alueella. Hän pohtii oman musiikkisuhteensa kautta musiikin merkitystä ihmiselle ja ihmisten väliselle vuorovaikutukselle. Hän tutkii omia mahdollisuuksiaan musiikin tekijänä ja tulkitsijana, kuuntelijana sekä kulttuuripalvelujen käyttäjänä. Kurssilla tutustutaan opiskelijoiden omaan ja muuhun paikalliseen musiikkitoimintaan.

Opiskelija kehittää äänenkäyttöään ja soittotaitoaan musiikillisen ilmaisun välineenä. Kursilla syvennetään musiikin peruskäsitteiden tuntemusta käytännön musisoinnin avulla. Opiskelija oppii tarkkailemaan ääniympäristöään ja perehtyy kuulonhuoltoon.

MU2. Moniääninen Suomi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan suomalaista musiikkia ja vahvistaa omaa kulttuurista identiteettiään. Opiskelija tutkii erilaisia Suomessa esiintyviä musiikkikulttuureja ja niiden sisäisiä osakulttuureja ja oppii ymmärtämään niiden taustatekijöitä, kehitystä ja olennaisia piirteitä. Kurssilla tarkastellaan eurooppalaisen taidemusiikin vaikutuksia suomalaiseen musiikkikulttuuriin.

Opiskelussa käytetään monipuolisia työtapoja, erityisesti musisoimista ja kuuntelua. Musisoitaessa kiinnitetään huomiota oman ilmaisun sekä kuuntelu- ja kommunikointivalmiuksien kehittämiseen. Sisältöjen tulee edustaa eri musiikinlajeja: populaari-, taide- ja perinmemusiikkia.

Syventävät kurssit

MU3. Ovet auki musiikille

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan itselleen vieraita musiikinlajeja ja musiikkikulttuureja sekä ymmärtää musiikin kulttuurisidonnaisuutta. Hän tarkastelee eri musiikkikulttuurien käytäntöjen samankaltaisuutta tai erilaisuutta ja oppii ymmärtämään, miten jokainen kulttuuri määrittelee itse oman käsityksensä musiikista. Kurssilla tutustutaan syvällisesti joihinkin musiikinlajeihin tai musiikkikulttuureihin. Opiskelija kehittää musisointi- ja tiedonhankintataitojaan.

MU4. Musiikki viestii ja vaikuttaa

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tutustuu musiikin käyttöön ja vaikutusmahdollisuuksiin eri taidemuodoissa ja mediassa. Opiskelija perehtyy musiikin osuuteen esimerkiksi elokuvassa, näyttämöllä, joukkoviestimissä ja Internetissä sekä tutkii musiikin yhteyttä tekstiin, kuvaan ja liikkeeseen. Sisältöjen tarkastelussa ja työskentelytavoissa painottuu monipuolisuus. Musiikin vaikuttavuutta tutkitaan analysoimalla olemassa olevaa tai itse tuotettua materiaalia.

MU5. Musiikkiprojekti

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii suunnittelemaan ja toteuttamaan ryhmässä tai itsenäisesti musiikillisen kokonaisuuden, jossa hän käyttää aiemmin hankkimiaan tietoja ja taitoja. Kyseessä voi olla esimerkiksi pienimuotoinen konsertti, ohjelmaa koulun juhliin, äänite tai taiteidenvälinen projekti.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

MU6. Akustisen kitaran soittokurssi

Laulujen säestystä kitaralla. Tavoitteena on opetella perussoinnut sekä helppojen melodioiden soitto nuoteista tai tabulatuureista. Tarvittava perusteoria opitaan soiton ohessa. Kurssilla opetellaan myös kitaran perushuolto.

MU7. Bändisoitto/yhtyesoitto

Bändisoittotaidon kehittäminen monipuolisin kokoonpanoin. Perinteiset soittimet kuten rummut, basso, kitara, piano, mutta mahdollisuuksien mukaan myös esim. puhaltimet, jouset, harmonikka ja laulu. Tutustutaan yhtyeissä soittaen pop- rockmusiikin tyyliin. Tyyliä voi olla esimerkiksi blues, rhythm & blues, heavy, jazz, suomalainen tanssimusiikki, viihdemusiikki, latinalais-amerikkalaiset rytmit, suomi-rock, country, reggae jne.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

MU8. Kuoro

Monipuolista kuoro-ohjelmistoa 2-4-äänisesti. Lisäksi äänenavausharjoituksia ja äänenhuoltoa. Kuoro kokoontuu yleensä ennen kevät/joulu-juhlia yms tilaisuuksia ja harjoittelee esityksen valmiiksi. Kuoro voi myös kokoontua ympäri vuoden kerran viikossa.

MU9. Abien laulu ja soitto

Tarkoitettu erityisesti abeille. Monipuolista soittamista ja laulamista. Valmistetaan mahdollisesti uusien ylioppilaiden esitystä yo-juhlaan.

MU10. Musiikki – tie itsetuntemukseen

Rentoutta ja elinvoimaa musiikista. Kuunnellaan musiikkia ja rentoudutaan musiikin avulla. Tutustutaan myös musiikkiterapian eri muotoihin ja kokeillaan niitä monipuolisesti. Mietitään musiikin vaikutusmahdollisuuksia tunne-elämään ja mielentilaan. Mikä musiikki toimii stimuloijana tai rentouttajana missäkin tilanteissa juuri minun kohdallani? Miten musiikin avulla voi vaikuttaa itsetuntemukseen?

MU11. Musiikin lukiodiplomi

Lähtökohtana on lukion musiikinopetus ja sen tavoitteet ja sisällöt sekä lisäksi koulun ulkopuolinen musiikin harrastustoiminta. Musiikin lukiodiplomin suorittamisen edellytyksenä on vähintään neljän musiikin lukiokurssin suorittaminen. Musiikin lukiodiplomin voi suorittaa vaihtoehtoisesti:

- tekemällä näytesalkun (portfolion) lukioaikaisista musiikkiopinnoistaan ja -toiminnastaan (esim. esittäminen, säveltäminen, kuullun analysointi tai kirjoitelma)
- tekemällä näytesalkun projektityöstä, jolloin näytesalkku sisältää esim. videoita tai ääninauhoja.

Kummassakin vaihtoehdossa näytesalkkuun sisältyy myös arviointia omasta edistymisestä, musiikillinen elämäkerta ja näytesalkkuun valittujen töiden taustatietoa. Lukiodiplomi arvioidaan numeroarvosanalla sekä sanallisesti ja siitä saa erillisen todistuksen. Arvioinnin suorittavat koulun oma musiikinopettaja sekä ulkopuolinen arvioitsija.